

T.B.M.M.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih: **18 Mart 2025**

Sayı: **10340**

25768

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Anayasa'nın 98'inci TBMM, İçtüzüğü'nün 96'ncı Maddeleri gereğince Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Ay. Sevdâ ERDAN KILIÇ
İzmir Milletvekili

İzdemir Termik Santrali'ne ilk çevresel etki değerlendirme (ÇED) olumlu kararı 2010 yılında alındı. Ancak bu karar 2016 yılında Mahkeme tarafından iptal edildi. Buna karşın santral faaliyetlerini sürdürdü. İzmir Valiliği yeni ÇED izni verdi, bu izin de 2018 yılında Mahkeme tarafından iptal edildi. Danıştay ise bu kararı bozarak, santrale onay verdi. 2019 yılında konu Anayasa Mahkemesi'ne taşındı. Yüksek Mahkeme, 13 Aralık 2023'te bölge halkının 'özel hayatına saygı hakkının ihlal edildiğine' hükmetti. Buna rağmen şirket yeni bir ÇED başvurusunda bulunarak, süreci yeniden başlattı.

Santral için Anayasa Mahkemesi'nin ihlal kararı üzerine İzmir 5. İdare Mahkemesi 'ÇED olumlu' kararının iptaline karar verdi. Bu arada santralin kapasite artırımı için 12 bin 781 sayfalık bir ÇED Raporu hazırlandı. Bu ÇED raporunun incelenmesi için Ankara'da İnceleme ve Değerlendirme Komisyonu Toplantısı yapıldı. Komisyon üyeleri aynı gün 12 bin sayfalık ÇED Raporunun 'olumlu' olduğuna karar verdi ve ÇED raporu askıya çıkarıldı. Bu süre içinde İzmirli, itirazlarını dile getirdiler ve dilekçelerini sunarak Mahkeme kararının uygulanmasını istediler. Ancak karar uygulanmadığı gibi ÇED olumlu kararı verildi. Hukukçular yapılan bu işlemlerin Çevre Hukuk, Anayasa ve bilimle bağdaşmadığını ifade etmektedirler.

Öte yandan İzmir Büyükşehir Belediyesi de santralin ruhsatsız çalıştığı gerekçesiyle mühürleme kararı almıştır.

Bu kapsamda,

1. İzdemir Termik Santrali, kapasite artırımı için gerekli Çevresel Etki Değerlendirme Raporu onayının gerekçeleri nelerdir?
2. ÇED Raporu onay sürecinde Anayasa Mahkemesi'nin tesise ilişkin olarak bölge halkının özel hayatına saygı hakkının ihlal edildiğine ilişkin kararı dikkate alınmış mıdır?
3. İzdemir Termik Santrali İzmir Büyükşehir Belediyesi tarafından mühürlenmesi kararına karşı kapasite artırımına ilişkin ÇED kararı nasıl işletilecektir?
4. Foça, Menemen, Çandarlı gibi arkeolojik SİT'ler açısından son derece önemli bir bölge içerisinde kalan Santral, Myrina, Aigai, Gryneion, Larissa, Panaztepe, Phokaia, Pitane gibi önemli antik kentlerin de yakın çevresindedir. Santral'in bu alana vereceği zararlara ilişkin olarak Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü ve bu alanlarda çalışan uzmanların görüşü alınmış mıdır?
5. İzmir Aliğa'da hava ölçüm istasyonlarının son 20 yıldaki sonuçları nelerdir?
6. Termik santralin yaratacağı hava kirliliği ve çevre kirliliği tehlikesine karşı hangi önlemler alınmıştır?